

Ajuts individuals de menjador al Vallès Occidental

Evolució i principals característiques del programa d'ajuts de menjador. Curs 2024-2025

Informe 2025

Índex

Presentació

Resum

1. Evolució de les sol·licituds

2. Característiques dels ajuts concedits

3. Característiques de les denegacions

4. Anàlisi de la incidència dels ajuts

Fonts de dades i metodologia

Annex

Presentació

L'Observatori del Vallès Occidental publica la novena edició de l'informe **Ajuts individuals de menjador al Vallès Occidental**, que analitza els principals resultats i característiques del programa del curs 2024-25 a la comarca a partir de les dades proporcionades per l'Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal. La data de referència de les dades correspon a finals de juny de 2025.

El programa d'ajuts de menjador escolar té per objectiu garantir que l'alumnat amb necessitats socioeconòmiques pugui accedir al servei de menjador. Aquests ajuts són gestionats pels Consells Comarcals, d'acord amb la normativa establerta pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. El programa subvenciona el cost de l'àpat, total o parcialment, a l'alumnat d'educació infantil, primària, secundària obligatòria i educació especial escolaritzat en centres educatius sostinguts amb fons públics.

L'evidència científica ha posat en relleu els beneficis dels programes d'ajuts de menjador en la millora de la igualtat d'oportunitats educatives i el rendiment escolar, juntament amb els beneficis des del punt de vista nutricional i de salut. No obstant això, també assenyalen importants reptes en termes de cobertura, accessibilitat i adequació a les necessitats actuals de les famílies ([Comissió Europea, 2021](#)).

Aquest informe està dividit en quatre apartats, a banda de la secció de metodologia i l'annex. Després de la presentació i el resum, el primer apartat se centra en l'evolució de la demanda d'ajuts de menjador, de les concessions i denegacions. A continuació, el segon apartat se centra en la distribució dels ajuts concedits segons tipologia, etapa educativa i naturalesa del centre, amb resultats desagregats per municipi d'escolarització. El tercer apartat s'ocupa de les sol·licituds no atorgades i els principals motius de denegació. Per últim, el quart apartat aprofundeix en la incidència del programa a partir de l'anàlisi comparatiu i a escala territorial de les taxes segons etapa educativa i naturalesa dels centres.

Resum

Ajuts individuals de menjador al Vallès Occidental

Resum

- El curs 2024-25 es van presentar 31.267 sol·licituds d'ajuts de menjador a la comarca, un 1,6% més que les registrades el curs anterior. Tot i que la demanda d'ajuts s'ha moderat respecte dels darrers cursos, el programa ha assolit un nou màxim històric. Del total de sol·licituds, es van resoldre favorablement el 79,5%. Respecte del curs anterior, les concessions s'han incrementat un 3,6%, arribant també al seu màxim històric (24.854). L'evolució creixent de les sol·licituds i de la concessió d'ajuts són indicadors que reflecteixen l'agreujament de la situació de risc de pobresa i vulnerabilitat de les famílies de la comarca.
- Prop del 60% dels ajuts concedits (en concret, el 58,4%) cobreixen la totalitat del cost de menjador, mentre que la resta (el 41,6%) són ajuts parcials, és a dir, cobreixen el 70% de l'àpat. Respecte del curs anterior, els ajuts del 100% s'han incrementat un 8,7% mentre que els parcials se'n redueixen un 2,8%. Cal recordar que, des del curs 2023-24, els ajuts totals superen els parcials després dels canvis introduïts en els requisits i criteris d'adjudicació que, entre d'altres aspectes, faciliten l'accés al programa a l'alumnat més vulnerable.
- Les denegacions es redueixen un 5,6% i representen el 20,5% del total de sol·licituds presentades en el curs 2024-25. Prop del 87% dels ajuts no es van atorgar perquè la unitat familiar superava el llindar de renda establert en les bases de la convocatòria, quantia que varia en funció de la composició i tipologia familiar. Com s'ha apuntat en anteriors informes, al voltant de dos de cada deu sol·licituds denegades per aquest motiu sobrepassen en menys del 10% el llindar de renda.
- En aquest sentit, cal recordar que el sistema d'ajuts no arriba a famílies que viuen en situació de precarietat amb ingressos que oscil·len entorn de la línia de pobresa atès que els càlculs es realitzen amb el nivell de renda de l'any anterior (2023) i el llindar de pobresa correspon a un any diferent (2022). Val a dir que Catalunya és una de les poques comunitats que utilitza llindars de risc de pobresa autonòmics per avaluar les sol·licituds dels ajuts, fet que beneficia a més alumnes vulnerables ([Educo, 2023](#)).
- La taxa d'incidència del programa d'ajuts, que mesura la relació entre l'alumnat beneficiari i l'alumnat matriculat, ha augmentat any rere any fins a situar-se el darrer curs en el 19,7%, el que representa que dos de cada deu alumnes de la comarca reben ajuts de menjador. Com mostren els resultats de l'informe, la incidència del programa varia àmpliament segons l'etapa educativa, la naturalesa pública o concertada dels centres educatius i el municipi d'escolarització.
- Segons l'etapa educativa, la taxa d'incidència és significativament més elevada en educació infantil de segona etapa (28,1%) i a la primària (26,8%) que a la secundària, on només el 6,5% de l'alumnat rep un ajut de menjador. D'acord amb la naturalesa dels centres, la incidència del programa és 8,5 punts més elevada en els públics (22,6%) que en els concertats (19,7%). Tot i que en els darrers cursos, la diferència entre la xarxa pública i la concertada s'ha escurçat lleugerament, la bretxa reflecteix la persistència de la segregació escolar socioeconòmica.

Resum

- En el cas de la secundària, on la incidència del programa és molt baixa, cal tenir en compte que, per una banda, no tots els municipis compten amb centres en aquesta etapa i que, per l'altra, no tots els instituts disposen de servei de menjador (en especial, els centres públics), amb la qual cosa l'alumnat no pot accedir al programa. De fet, com s'ha mostrat en anteriors informes, a diferència d'altres etapes, la taxa d'incidència a la secundària dels centres concertats és més alta que la dels públics i la majoria de les concessions són per l'alumnat de secundària de centres concertats.
- L'increment de la cobertura del programa en els centres públics de secundària és cabdal per assegurar l'equitat educativa, especialment en una etapa on l'alumnat s'enfronta a majors reptes educatius i personals, i com a mecanisme per incentivar la millora dels resultats acadèmics i reduir l'abandonament escolar ([Fundació Bofill, 2023](#)).
- L'anàlisi de la incidència del programa a escala territorial posa en relleu importants disparitats entre els municipis d'educació i dins dels propis municipis entre centres públics i concertats, les quals s'expliquen tant per les diferències en el nivell socioeconòmic de l'alumnat com per la composició de l'oferta educativa del territori.
- En l'etapa d'infantil i primària, Badia del Vallès presenta la taxa més elevada: el 45,4% de l'alumnat del municipi és beneficiari d'un ajut de menjador. A continuació, amb una taxa molt elevada, superior al 30%, se situen Rubí (38%), Montcada i Reixac (34,6%), Sabadell (34,2%) i Terrassa (33,4%). En tots aquests municipis, més d'un terç de l'alumnat d'infantil i primària rep un ajut de menjador.
- Aquests valors són consistents amb els indicadors territorials d'incidència de risc de pobresa i de pobresa severa de la comarca, com mostra el darrer informe de sobre renda i desigualtats de l'Observatori ([Observatori del Vallès Occidental, 2023](#)).
- D'altre costat, municipis com Castellar del Vallès, Viladecavalls, Cerdanyola del Vallès, Sant Quirze del Vallès, Sant Cugat del Vallès o Matadepera, destacarien entre els municipis amb les taxes més baixes, per sota del 15%.
- Segons la naturalesa dels centres, la incidència d'ajuts als municipis és, de manera general, més elevada en els públics que en els concertats, tot i que les diferències són significativament més àmplies a Terrassa (29,5% a la pública vers el 15,2% a la concertada), Montcada i Reixac (30,2% vers 16,5%), Rubí (32,0 % vers 18,8%) i Sabadell (29,1% vers 18,4%).
- L'anàlisi a petita escala mostra que, en els municipis amb més població i oferta educativa, la incidència del programa difereix àmpliament entre centres del mateix municipi. La dispersió dels centres públics és generalment major, mostrant una gran variabilitat, el que suggereix que la xarxa pública acull un alumnat amb un perfil socioeconòmic més divers concentrant, alhora, l'alumnat més vulnerable. En canvi, als centres concertats, amb menys disparitats entre centres, el perfil socioeconòmic de l'alumnat és més homogeni, fet constata la persistència de la segregació escolar segons origen socioeconòmic.

1. Evolució de les sol·licituds

Ajuts individuals de menjador al Vallès Occidental

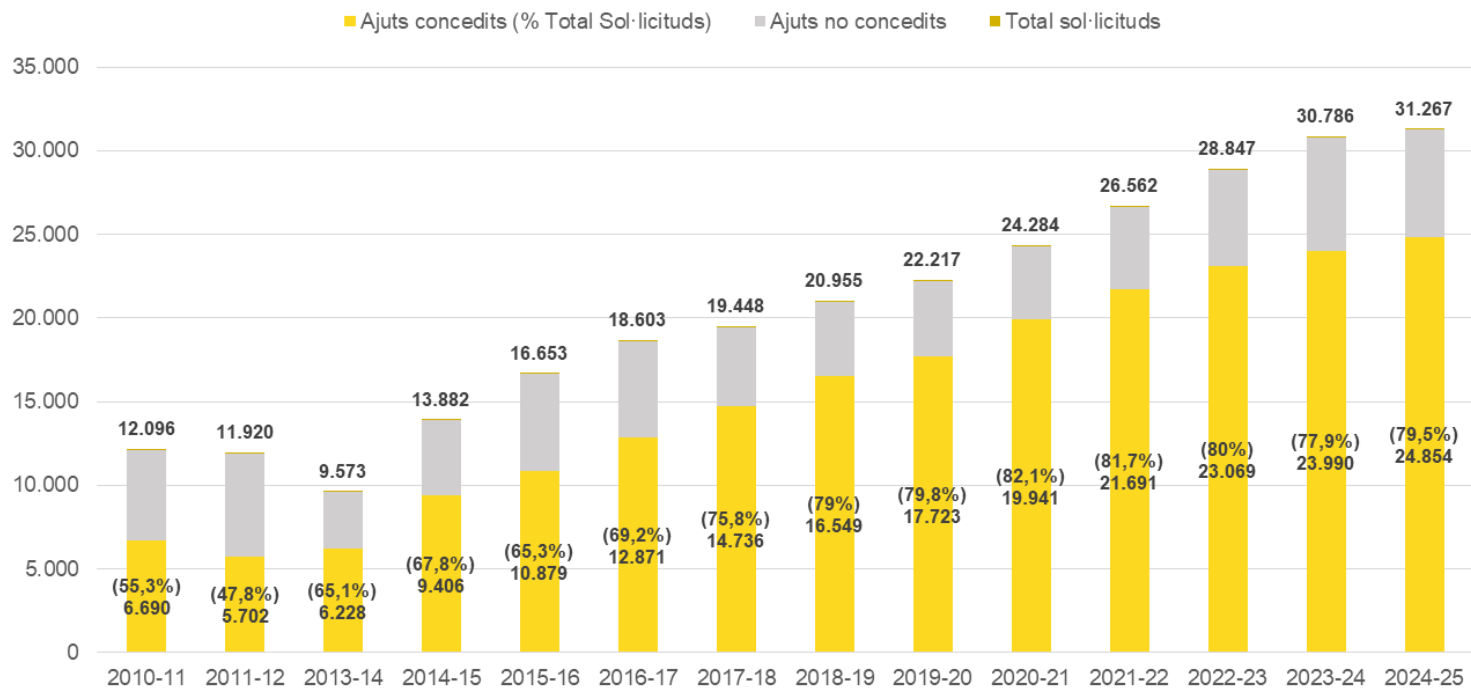
1. Evolució de les sol·licituds

Evolució de les sol·licituds d'ajuts, ajuts concedits i no concedits

En el curs 2024-25 es van presentar 31.267 sol·licituds d'ajuts a la comarca, un 1,6% més que les registrades al curs anterior. Tot i que el creixement del nombre de sol·licituds mostra un moderació els darrers cursos, el programa ha assolit el seu màxim històric.

Del total de sol·licituds presentades es van atorgar 24.854 ajuts, el que representa el 79,5%. Respecte del curs anterior, les concessions s'han incrementat un 3,6%, arribant també al seu màxim històric. En canvi, els ajuts no concedits (en total, 6.413) es redueixen un 5,6%, trencant la dinàmica ascendent dels darrers tres cursos. D'aquesta manera, la proporció de denegacions se situa en el 20,5% (Taula 1).

Gràfic 1. Evolució de les sol·licituds d'ajuts, ajuts concedits i no concedits. Vallès Occidental. Curs 2010-11 / 2024-25

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consell Comarcal del Vallès Occidental.

1. Evolució de les sol·licituds

Evolució de les sol·licituds d'ajuts, ajuts concedits i no concedits

La Taula 1 recull les dades sobre sol·licituds, ajuts concedits i no concedits, des del curs 2010-11 fins al 2024-25. A partir d'aquestes dades es poden observar tres etapes diferenciades en l'evolució del programa. La primera abastaria els tres primers cursos de la sèrie històrica, període en què la demanda de sol·licituds d'ajuts experimenta un descens, molt acusat en el curs 2012-13 (quan va caure prop d'un 30%) i la proporció d'atorgaments es baixa, per sota del 60%. La segona s'iniciaria al curs 2013-14 fins al 2015-16, moment en què es produeix un canvi de tendència, amb un fort increment de les sol·licituds i una pujada de les concessions fins a xifres al voltant dels dos terços.

Per últim, a partir del curs 2016-17 començaria la tercera coincidint amb la introducció de canvis normatius per garantir els ajuts concedits al 50% i l'ampliació dels llindars de renda familiar establerts per percebre els ajuts. En aquests anys es manté la tendència de creixement de la demanda d'ajuts (amb un ritme més moderat) i la proporció d'atorgaments supera el 75%, arribant a valors per sobre del 80% en més d'un curs.

Taula 1. Evolució de les sol·licituds d'ajuts, ajuts concedits i no concedits. Vallès Occidental. Curs 2010-11 / 2024-25

Curs escolar	Sol·licituds			Ajuts concedits			% Sol·licituds	Ajuts no concedits			
	Total (n)	Var. abs.	Var. %	Total (n)	Var. abs.	Var. %		Total (n)	Var. abs.	Var. %	% Sol·licituds
2024-25	31.267	481	1,6	24.854	864	3,6	79,5	6.413	-383	-5,6	20,5
2023-24	30.786	1.939	6,7	23.990	921	4,0	77,9	6.796	1.018	17,6	22,1
2022-23	28.847	2.285	8,6	23.069	1.378	6,4	80,0	5.778	817	16,5	20,0
2021-22	26.562	2.278	9,4	21.691	1.750	8,8	81,7	4.961	618	14,2	18,7
2020-21	24.284	2.067	9,3	19.941	2.218	12,5	82,1	4.343	-151	-3,4	17,9
2019-20	22.217	1.262	6,0	17.723	1.174	7,1	79,8	4.494	88	2,0	20,2
2018-19	20.955	1.507	7,7	16.549	1.813	12,3	79,0	4.406	-306	-6,5	21,0
2017-18	19.448	845	4,5	14.736	1.865	14,5	75,8	4.712	-1.020	-17,8	24,2
2016-17	18.603	1.950	11,7	12.871	1.992	18,3	69,2	5.732	-42	-0,7	30,8
2015-16	16.653	2.771	20,0	10.879	1.473	15,7	65,3	5.774	1.298	29,0	34,7
2014-15	13.882	4.309	45,0	9.406	3.178	51,0	67,8	4.476	1.131	33,8	32,2
2013-14	9.573	1.095	12,9	6.228	620	11,1	65,1	3.345	475	16,6	34,9
2012-13	8.478	-3.442	-28,9	5.608	-94	-1,6	66,1	2.870	-3.348	-53,8	33,9
2011-12	11.920	-176	-1,5	5.702	-988	-14,8	47,8	6.218	812	15,0	52,2
2010-11	12.096	-	-	6.690	-	-	55,3	5.406	-	-	44,7

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consell Comarcal del Vallès Occidental.

1. Evolució de les sol·licituds

Sol·licituds d'ajuts, ajuts concedits i no concedits

La Taula 2 mostra la distribució de les sol·licituds, dels ajuts concedits i no concedits per municipi d'escolarització. Com és raonable esperar, el gruix de la demanda d'ajuts es concentra en els municipis amb més població en edat escolar. En concret, les capitals de comarca, Sabadell (29,1%) i Terrassa (27,9%), apleguen el 57% del total. A continuació, se situen els grans municipis de Rubí (10,6%) i Sant Cugat del Vallès (6,6%) i ciutats de grandària mitjana com Montcada i Reixac (4,8%) i Ripollet (3,8%).

Respecte del curs anterior, el nombre de sol·licituds s'ha incrementat o mantingut en setze municipis, mentre que s'ha reduït en sis. Entre els municipis amb més demanda, destaca l'increment a Polinyà (+14,5%), Castellar del Vallès (+9,0%), Palau-solità i Plegamans (+8,1%), Sant Cugat del Vallès (+7,6%), Sentmenat (+6,1%) i Santa Perpètua de Mogoda (+5,7%), tots amb xifres superiors al 5%. D'altre costat, destaca la caiguda de sol·licituds Cerdanyola del Vallès (-3,0%), Terrassa (-2,5%) i Barberà del Vallès (-1,5%).

Quant als ajuts concedits, la proporció d'atorgaments varia d'un mínim del 55,8% de Matadepera a un màxim del 93,1% de Sant Llorenç Savall. Sis municipis registren valors superiors a la mitjana comarcal (79,5%), entre els quals es troben (a banda de Sant Llorenç Savall), Montcada i Reixac (85,5%), Ripollet (82,7%), Rubí (82,5%), Sentmenat (82,3%) i les capitals de comarca, Sabadell (82%) i Terrassa (79,9%). En canvi, amb les xifres més baixes, d'entre el 60% i el 70%, destacarien Rellinars (60%), Ullastrell (64,3%), Sant Cugat del Vallès (67,5%), Vacarisses (68,6%) i Cerdanyola del Vallès (69,8%).

Taula 2. Sol·licituds d'ajuts, ajuts concedits i no concedits segons municipi d'escolarització. Vallès Occidental. Curs 2024-25

Municipi	Sol·licituds d'ajuts		Variació 24-25 / 23-24		Ajuts concedits		Ajuts no concedits	
	n	% Total	absoluta	%	n	% Sol·licituds	n	% Sol·licituds
Badia del Vallès	562	1,8	24	4,5	415	73,8	147	26,2
Barberà del Vallès	836	2,7	-13	-1,5	629	75,2	207	24,8
Castellar del Vallès	410	1,3	34	9,0	320	78,0	90	22,0
Castellbisbal	302	1,0	9	3,1	228	75,5	74	24,5
Cerdanyola del Vallès	927	3,0	-29	-3,0	647	69,8	280	30,2
Matadepera	86	0,3	-21	-19,6	48	55,8	38	44,2
Montcada i Reixac	1.499	4,8	10	0,7	1.282	85,5	217	14,5
Palau-solità i Plegamans	292	0,9	22	8,1	231	79,1	61	20,9
Polinyà	213	0,7	27	14,5	154	72,3	59	27,7
Rellinars	15	0,0	-1	-6,3	9	60,0	6	40,0
Ripollet	1.194	3,8	56	4,9	987	82,7	207	17,3
Rubí	3.316	10,6	115	3,6	2.736	82,5	580	17,5
Sabadell	9.094	29,1	287	3,3	7.460	82,0	1.634	18,0
Sant Cugat del Vallès	2.052	6,6	145	7,6	1.385	67,5	667	32,5
Sant Llorenç Savall	29	0,1	1	3,6	27	93,1	:	:
Sant Quirze del Vallès	353	1,1	15	4,4	251	71,1	102	28,9
Santa Perpètua de Mogoda	706	2,3	38	5,7	553	78,3	153	21,7
Sentmenat	175	0,6	10	6,1	144	82,3	31	17,7
Terrassa	8.716	27,9	-227	-2,5	6.966	79,9	1.750	20,1
Ullastrell	42	0,1	11	35,5	27	64,3	15	35,7
Vacarisses	137	0,4	-44	-24,3	94	68,6	43	31,4
Viladecavalls	119	0,4	0	0,0	88	73,9	31	26,1
Altres comarques	192	0,6	12	6,7	173	90,1	19	9,9
Total	31.267	100,0	481	1,6	24.854	79,5	6.413	20,5

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consell Comarcal del Vallès Occidental.
Nota: (:) nombre d'observacions inferior a 5. La categoria "Altres comarques" inclou sol·licituds i ajuts d'alumnat procedent d'altres comarques que durant el curs escolar han canviat de municipi d'escolarització.

2. Característiques dels ajuts concedits

Ajuts individuals de menjador al Vallès Occidental

2. Característiques dels ajuts concedits

Distribució dels ajuts concedits per tipologia d'ajut i etapa educativa

Del total d'ajuts concedits el curs 2024-25, el 58,4% van ser garantits totals (és a dir, cobreixen el 100% del cost del menjador), mentre que el 41,6% restant eren ajuts parcials (és a dir, cobreixen el 70% del cost del menjador). En comparar amb el curs anterior, els ajuts del 100% s'han incrementat un 8,7% mentre que els parcials se'n redueixen un 2,8%.

Per segon curs consecutiu, els ajuts del 100% superen els parcials del 70%. Abans del curs 2023-24, la major part dels ajuts concedits eren parcials, ja siguin pel 50% del cost de l'àpat o pel 70% (Gràfic 2). Cal recordar que a partir d'aquest es van aplicar canvis en els requisits i criteris d'adjudicació que faciliten l'accés al programa a l'alumnat més vulnerable.

Segons l'etapa educativa, la primària concentra el gruix dels ajuts concedits (62,2%) i el nombre d'atorgaments creix interanualment un 3%. A continuació se situa l'etapa d'infantil, amb un 26% del total i un increment del 2,4% respecte del curs anterior.

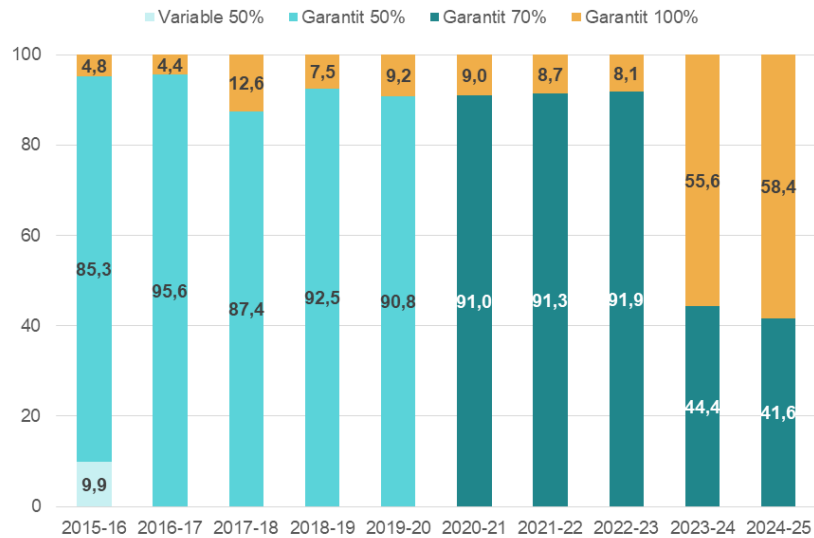
Per últim, el 11,8% dels atorgaments corresponen a alumnat de secundària. Cal tenir en compte que la majoria dels centres de l'ESO (especialment, els públics) no disposen del servei de menjador, fet que explica el reduït nombre d'ajuts concedits. Tot i això, la demanda d'ajuts i atorgaments en aquesta etapa s'ha incrementat progressivament els darrers anys. Enguany, l'increment ha estat de l'11,7%.

Taula 3. Ajuts concedits per tipus i etapa escolar. Vallès Occidental. Curs 2024-25

	Ajuts concedits		Variació 24-25 / 23-24	
	n	% Total	absoluta	%
Tipologia				
Garantit 70%	10.349	41,6	-293	-2,8
Garantit 100%	14.505	58,4	1.157	8,7
Etapa				
Infantil	6.456	26,0	191	3,0
Primària	15.457	62,2	365	2,4
Secundària	2.941	11,8	308	11,7
Total	24.854	100,0	864	3,6

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consell Comarcal del Vallès Occidental.

Gràfic 2. Evolució dels ajuts concedits per tipus. Vallès Occidental. Curs 2024-25

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consell Comarcal del Vallès Occidental.

2. Característiques dels ajuts concedits

Distribució dels ajuts concedits per tipologia d'ajut, etapa educativa i naturalesa dels centres

La distribució territorial dels atorgaments és força similar a l'observada abans en la demanda d'ajuts, de tal manera que les dues capitals de comarca, juntament amb els grans municipis i les ciutats mitjanes, concentren la major part (Taula 4). L'evolució respecte del curs anterior mostra que els ajuts concedits han augmentat en setze municipis, entre els quals Sentmenat, Castellbisbal, Viladecavalls, Ullastrell i Castellar del Vallès destaquen amb valors superiors al 10%. En canvi, cinc municipis han reduït el nombre d'ajuts, tot i que molt lleugerament.

D'acord amb la tipologia, a vint dels vint-i-dos municipis de la comarca amb centres escolars els ajuts garantits al 100% superen els ajuts parcials, tot i que el pes de cada tipus varia, havent-hi municipis on els ajuts que cobreixen la totalitat de l'àpat són predominants com Rellinars, Sabadell, Rubí i Montcada i Reixac, amb percentatges superiors o al voltant del 60%. En canvi, trobem quatre municipis on els ajuts parcials són els més freqüents: en concret, Polinyà Matadepera, Sant Llorenç Savall, Ullastrell.

Taula 4. Ajuts concedits per tipus i etapa educativa segons municipi d'escolarització. Vallès Occidental. Curs 2024-25

Municipi	Ajuts concedits			Variació 24-25 / 23-24		Tipologia d'ajut (%)		Etapa educativa (%)			Naturalesa centres (%)	
	n	% Total	% Sol·licituds	absoluta	%	Garantit 70%	Garantit 100%	Infantil	Primària	Secundària	Pública	Concertada
Badia del Vallès	415	1,7	73,8	30	7,2	46,7	53,3	28,4	64,6	7,0	100,0	0,0
Barberà del Vallès	629	2,5	75,2	-10	-1,6	42,4	57,6	28,5	64,7	6,8	100,0	0,0
Castellar del Vallès	320	1,3	78,0	33	10,3	42,8	57,2	25,0	62,5	12,5	87,2	12,8
Castellbisbal	228	0,9	75,5	40	17,5	46,5	53,5	28,1	64,5	7,5	100,0	0,0
Cerdanyola del Vallès	647	2,6	69,8	-1	-0,2	46,4	53,6	26,6	69,4	4,0	80,8	19,2
Matadepera	48	0,2	55,8	-1	-2,1	56,3	43,8	25,0	58,3	16,7	93,8	6,3
Montcada i Reixac	1.282	5,2	85,5	1	0,1	40,3	59,7	27,2	57,6	15,2	82,6	17,4
Palau-solità i Plegamans	231	0,9	79,1	15	6,5	42,9	57,1	21,6	77,1	1,3	91,8	8,2
Polinyà	154	0,6	72,3	15	9,7	51,9	48,1	26,0	74,0	0,0	100,0	0,0
Rellinars	9	0,0	60,0	-4	-44,4	33,3	66,7	11,1	88,9	0,0	100,0	0,0
Ripollet	987	4,0	82,7	59	6,0	43,5	56,5	29,9	61,9	8,2	86,3	13,7
Rubí	2.736	11,0	82,5	114	4,2	39,7	60,3	26,2	61,1	12,7	77,8	22,2
Sabadell	7.460	30,0	82,0	366	4,9	39,5	60,5	26,0	62,1	11,8	69,4	30,6
Sant Cugat del Vallès	1.385	5,6	67,5	42	3,0	43,3	56,7	16,9	48,6	34,5	69,2	30,8
Sant Llorenç Savall	27	0,1	93,1	0	0,0	59,3	40,7	33,3	66,7	0,0	100,0	0,0
Sant Quirze del Vallès	251	1,0	71,1	-5	-2,0	49,0	51,0	23,9	66,1	10,0	100,0	0,0
Santa Perpètua de Mogoda	553	2,2	78,3	45	8,1	47,9	52,1	24,6	62,0	13,4	70,7	29,3
Sentmenat	144	0,6	82,3	33	22,9	47,2	52,8	29,9	70,1	0,0	68,1	31,9
Terrassa	6.966	28,0	79,9	66	0,9	42,2	57,8	26,6	63,6	9,8	71,5	28,5
Ullastrell	27	0,1	64,3	6	22,2	59,3	40,7	14,8	85,2	0,0	100,0	0,0
Vacarisses	94	0,4	68,6	0	0,0	48,9	51,1	25,5	74,5	0,0	100,0	0,0
Viladecavalls	88	0,4	73,9	10	11,4	47,7	52,3	28,4	71,6	0,0	100,0	0,0
Altres comarques	173	0,7	90,1	10	5,8	22,0	78,0	29,5	65,3	5,2	-	-
Total	24.854	100,0	79,5	864	3,5	41,6	58,4	26,0	62,2	11,8	75,5	24,5

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consell Comarcal del Vallès Occidental.

2. Característiques dels ajuts concedits

Distribució dels ajuts concedits per tipologia d'ajut, etapa educativa naturalesa dels centres educatius

La distribució dels ajuts concedits per etapa i naturalesa dels centres depèn de l'oferta educativa dels municipis, sobretot de secundària i de la concertada. Així, Rellinars, Sant Llorenç Savall i Ullastrell no compten amb centres de secundària i, en conseqüència, l'alumnat s'ha de desplaçar cap a altres municipis de la comarca. En aquests casos, els ajuts concedits a l'alumnat de secundària es comptabilitzen en altres localitzacions.

Per altra banda, trobem municipis com Polinyà, Sentmenat, Vacarisses i Viladecavalls que, tot i tenir centres de secundària, no disposen de servei de menjador, la qual cosa impedeix l'alumnat l'accés al programa. En aquests casos, els ajuts concedits es reparteixen entre les etapes de primària i infantil.

Pel que fa a la resta, trobem municipis, com Sant Cugat del Vallès, on la proporció d'ajuts atorgats a alumnat de secundària (34,5%) és molt superior a la resta de centres i a la mitjana comarcal (11,8%), fet que s'explica pel pes que representen els centres concertats, la majoria dels quals disposen de servei de menjador. A banda d'aquest municipi, també destaquen Matadepera, Montcada i Reixac, Santa Perpètua de Mogoda, Rubí i Castellar del Vallès, tots amb atorgaments per sobre de la mitjana comarcal.

Per últim, la distribució segons la naturalesa del centre mostra que el 75,5% dels ajuts concedits és per alumnat de centres públics mentre que el 24,5% està destinat a alumnat de centres privats sufragats amb fons públics. A escala territorial, cal tenir en compte que hi ha deu municipis que no tenen escoles o instituts concertats, amb la qual cosa tots els ajuts en aquests municipis s'atorguen a alumnat de la xarxa pública.

En el cas dels municipis amb centres concertats, destaca el pes dels ajuts concedits a Sentmenat (31,9%), Sant Cugat del Vallès (30,8%), Sabadell (30,6%), Santa Perpètua de Mogoda (29,3%) i Terrassa (28,5%), tots per sobre de la mitjana comarcal.

2. Característiques dels ajuts concedits

Distribució dels ajuts concedits per composició i tipologia d'unitat familiar

Del total d'ajuts concedits el curs 2024-25, el 25,5% de l'alumnat beneficiari viu en famílies formades per dos adults i dos infants i el 18,9% per dos adults i tres infants. Ambdós tipus de llars són les més freqüents a la comarca, tant en els ajuts totals com els parcials, juntament amb les llars monoparentals (principalment de mares i pares amb fills, tot i que també es troben les encapçalades per altres adults com àvies i avis amb nets i netes), que, en conjunt, representen el 22,2%.

D'acord amb els criteris administratius, el 39,7% dels ajuts es van atorgar a famílies nombroses (el 23,9% a generals i el 15,8% a especials) i el 11,5% a la tipologia de famílies monoparentals (el 4,3% a generals i el 7,3% a especials).

Taula 5. Ajuts concedits per composició i tipologia d'unitat familiar . Vallès Occidental. Curs 2024-25

Composició	Ajuts concedits		Tram garantit 70%		Tram garantit 100%		Tram garantit 100% (1)		Tram garantit 100% (2)		Tram garantit 100% (3)	
	n	% Total	n	% Total	n	% Total	n	% Total	n	% Total	n	% Total
Un adult i un infant	2.088	8,4	630	6,1	1.458	10,1	129	9,2	1.190	10,4	139	8,2
Un adult i dos infants	2.404	9,7	776	7,5	1.628	11,2	238	17,0	1.290	11,3	100	5,9
Un adult i tres infants	1.014	4,1	273	2,6	741	5,1	154	11,0	557	4,9	30	1,8
Dos adults i un infant	2.312	9,3	956	9,2	1.356	9,3	40	2,9	1.023	9,0	293	17,4
Dos adults i dos infants	6.327	25,5	3.124	30,2	3.203	22,1	108	7,7	2.445	21,4	650	38,6
Dos adults i tres infants	4.690	18,9	2.309	22,3	2.381	16,4	183	13,0	1.969	17,2	229	13,6
Resta*	6.019	24,2	2.281	22,0	3.738	25,8	551	39,3	2.942	25,8	245	14,5
Total	24.854	100,0	10.349	100,0	14.505	100,0	1.403	100,0	11.416	100,0	1.686	100,0

Tipologia	Ajuts concedits		Tram garantit 70%		Tram garantit 100%		Tram garantit 100% (1)		Tram garantit 100% (2)		Tram garantit 100% (3)	
	n	% Total	n	% Total	n	% Total	n	% Total	n	% Total	n	% Total
General	12.129	48,8	5.306	51,3	6.823	47,0	40	2,9	6.403	56,1	380	22,5
Nombrosa general	5.935	23,9	2.672	25,8	3.263	22,5	239	17,0	2.288	20,0	736	43,7
Nombrosa especial	3.920	15,8	1.492	14,4	2.428	16,7	654	46,6	1.382	12,1	392	23,3
Monoparental general	1.058	4,3	405	3,9	653	4,5	48	3,4	563	4,9	42	2,5
Monoparental especial	1.812	7,3	474	4,6	1.338	9,2	422	30,1	780	6,8	136	8,1
Total	24.854	100,0	10.349	100,0	14.505	100,0	1.403	100,0	11.416	100,0	1.686	100,0

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consell Comarcal del Vallès Occidental.

Notes:

Tram garantit 100% (1): Llindar de renda del 60% de l'establert per a l'obtenció d'un ajut del 70% per l'alumnat que té una puntuació social superior o igual a 15 punts.

Tram garantit 100% (2): Llindar de renda del 50% de l'establert per a l'obtenció d'un ajut del 70%, per a l'alumnat que no té la puntuació social mínima.

Tram garantit 100% (3): Llindar de renda 2,5 vegades a l'establert per a l'obtenció d'un ajut del tram garantit del 70% i acreditar una discapacitat superior o igual a 33%.

La categoria 'Resta' incorpora diferents tipus de llars, com ara una persona adulta amb quatre i més infants, dues persones adultes amb més de tres infants i famílies que conviu amb una o més d'una persona adulta no sustentadora. Les tipologies d'unitats familiars es classifiquen segons criteris administratius i s'han d'acreditar a partir del títol vigent emès per l'organisme competent (on ha de constar, la categoria especial o general). Més detalls a l'[Annex](#).

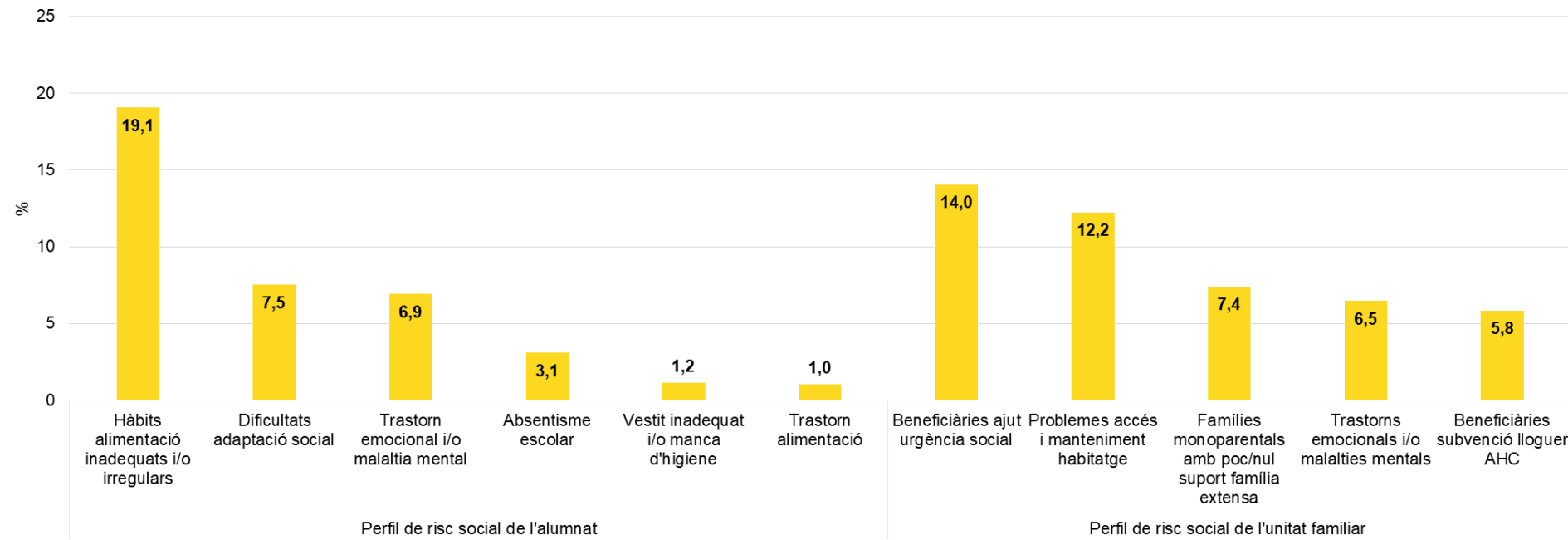
2. Característiques dels ajuts concedits

Perfil de l'alumnat beneficiari i de les unitats familiars segons valoració de risc social

En el procediment d'avaluació de les sol·licituds d'ajuts es té en compte, en determinats casos, la valoració del risc social de l'alumnat per part dels Serveis socials. Els resultats mostren que, en el curs 2024-25, al voltant d'un 19% de l'alumnat beneficiari presentava hàbits d'alimentació inadequats i/o irregulars mentre que un 7,5% tenia dificultats d'adaptació social i un 6,95 trastorns emocionals o malalties mentals. La identificació d'absentisme escolar, el vestit inadequat o la manca d'higiene o el trastorn d'alimentació són situacions poc freqüents entre l'alumnat beneficiari.

En la valoració del risc social també es té en compte la situació de la unitat familiar de l'alumnat. En aquest sentit, prop del 20% de l'alumnat viu en llars perceptores d'altres ajuts, ja siguin d'urgència social (14%) o per al pagament del lloguer (5,8%). A més a més, el 12,2% viu en llars amb problemes d'accés i manteniment de l'habitatge mentre que un 7,4% són famílies monoparentals amb poc suport de la família extensa.

Gràfic 3. Perfil de l'alumnat i de les unitats familiars segons valoració de risc social (en percentatge). Vallès Occidental. Curs 2024-25

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consell Comarcal del Vallès Occidental.

3. Característiques de les denegacions

Ajuts individuals de menjador al Vallès Occidental

3. Característiques de les denegacions

Evolució de les sol·licituds d'ajuts no concedits

El curs 2024-25 no es van atorgar 6.413 sol·licituds d'ajuts de menjador, un 5,6% menys que a l'anterior. En relació amb el total de sol·licituds, el percentatge d'ajuts no concedits se situa en el 20,5%, xifra inferior a la que es va registrar en el curs 2023-24 (22,1%).

La major part de les sol·licituds, el 86,9%, es van denegar perquè la unitat familiar de l'infant sol·licitant superava el llindar de renda establerts en les bases de la convocatòria anual (quantia que varia en funció de la tipologia de família). El nombre d'ajuts denegats per aquest motiu s'ha reduït un 7,3%.

Cal tenir en compte que aquests llindars màxims són els mateixos que els definits per l'Idescat com a llindars de risc de pobresa, tot i que no estan ajustats amb el de l'any en curs, la qual cosa comporta que hi ha famílies que, tot i trobar-se en situació de pobresa segons els paràmetres actuals, no poden accedir al programa perquè superen els de la convocatòria.

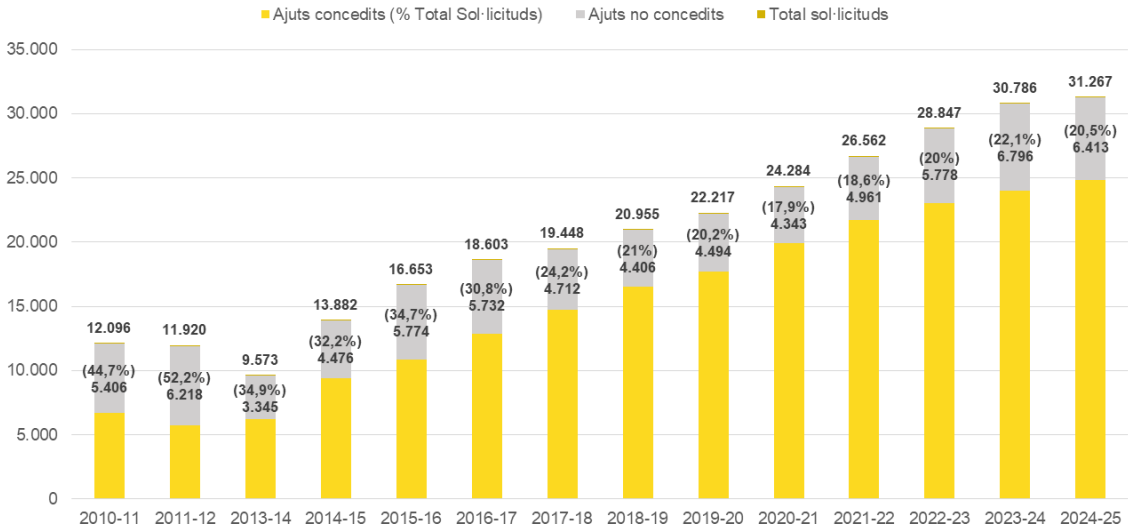
La resta de motius de denegació (superar el llindar de capital mobiliari, de finques urbanes i de volum de negoci) tenen un pes molt inferior, tot i que enguany el nombre d'ajuts que no han estat concedides per aquestes raons s'han incrementat. Per últim, el 4,4% de les sol·licituds no es van concedir per incidències en la tramitació (com, per exemple, no aportar i/o acreditar les dades requerides de renda familiar).

La Taula 7 mostra la distribució de les sol·licituds d'ajuts no concedits i els motius de denegació per municipi d'escolarització de l'alumnat.

Taula 6. Sol·licituds d'ajuts no concedits segons motiu de denegació. Vallès Occidental. Curs 2024-25

Motius de denegació	Ajuts no concedits		Variació 24-25 / 23-24	
	n	% total	absoluta	%
Supera renda familiar	5.572	86,9	-436	-7,3
Supera capital mobiliari	371	5,8	175	89,3
Supera llindar finques urbanes	150	2,3	22	17,2
Supera volum de negoci	36	0,6	12	50,0
Sol·licituds no processades	284	4,4	-156	-35,5
Total	6.413	100,0	-383	-5,6

Gràfic 4. Evolució de les sol·licituds d'ajuts no concedits. Vallès Occidental. Curs 2010-11 / 2024-25

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consell Comarcal del Vallès Occidental.

3. Característiques de les denegacions

Sol·licituds d'ajuts no concedits per municipi d'escolarització i motius de denegació

Taula 7. Sol·licituds d'ajuts no concedits segons municipi d'escolarització i motius de denegació. Vallès Occidental. Curs 2024-25

Municipi	Ajuts no concedits			Motius de denegació (%)				
	n	% Total	% Sol·licituds	Supera renda familiar	Supera capital mobiliari	Supera llindar finques urbanes	Supera volum de negoci	Ajuts no processats
Badia del Vallès	147	2,3	26,2	92,5	6,8	:	:	:
Barberà del Vallès	207	3,2	24,8	93,7	2,9	:	:	:
Castellar del Vallès	90	1,4	22,0	87,8	:	5,6	:	:
Castellbisbal	74	1,2	24,5	86,5	:	:	:	:
Cerdanyola del Vallès	280	4,4	30,2	76,1	6,4	:	:	16,1
Matadepera	38	0,6	44,2	89,5	:	:	:	:
Montcada i Reixac	217	3,4	14,5	84,3	6,9	2,8	:	6,0
Palau-solità i Plegamans	61	1,0	20,9	88,5	:	:	:	:
Polinyà	59	0,9	27,7	96,6	:	:	:	:
Rellinars	6	0,1	40,0	:	:	:	:	:
Ripollet	207	3,2	17,3	91,3	4,3	:	:	2,4
Rubí	580	9,0	17,5	88,4	2,8	2,9	:	5,9
Sabadell	1.634	25,5	18,0	90,6	2,8	3,3	0,6	2,6
Sant Cugat del Vallès	667	10,4	32,5	90,3	4,2	3,4	:	1,5
Sant Llorenç Savall	:	:	:	:	:	:	:	:
Sant Quirze del Vallès	102	1,6	28,9	92,2	:	:	:	:
Santa Perpètua de Mogoda	153	2,4	21,7	90,8	3,3	:	:	:
Sentmenat	31	0,5	17,7	96,8	:	:	:	:
Terrassa	1.750	27,3	20,1	80,9	11,5	1,0	0,5	6,1
Ullastrell	15	0,2	35,7	93,3	:	:	:	:
Vacarisses	43	0,7	31,4	81,4	:	:	:	:
Viladecavalls	31	0,5	26,1	93,5	:	:	:	:
Altres comarques	19	0,3	9,9	52,6	:	:	:	47,4
Total	6.413	100,0	20,5	86,9	5,8	2,3	0,6	4,4

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consell Comarcal del Vallès Occidental.
Nota: (:) percentatges calculats amb un nombre d'observacions inferior a 5.

4. Anàlisi de la incidència dels ajuts

Ajuts individuals de menjador al Vallès Occidental

4. Anàlisi de la incidència dels ajuts

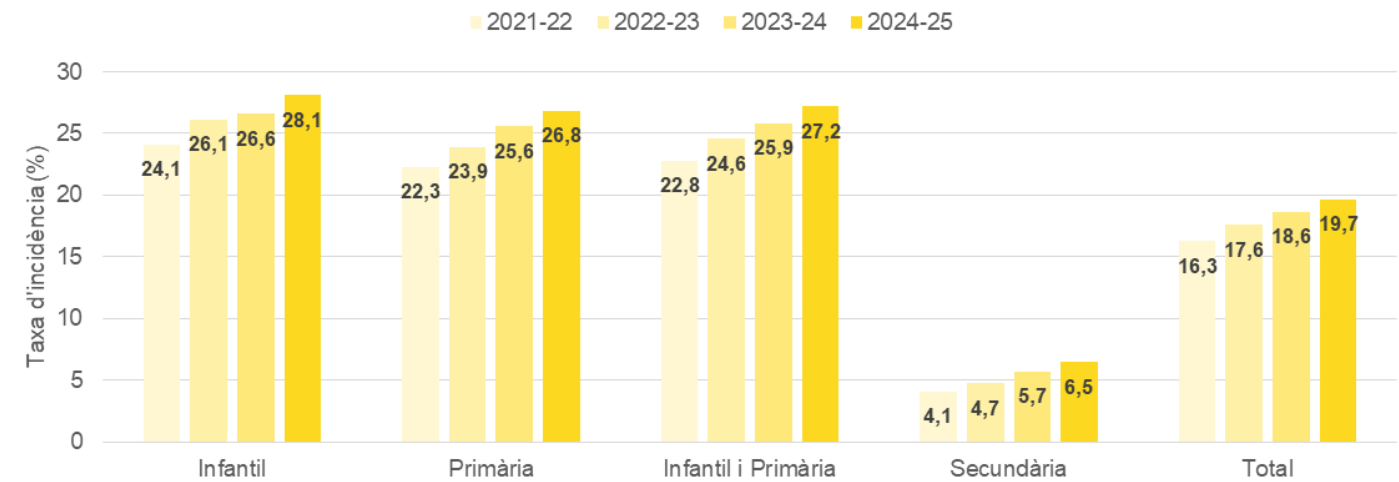
Taxa d'incidència comarcal segons etapa educativa i naturalesa dels centres

La taxa d'incidència mesura la proporció d'alumnat beneficiari d'ajuts de menjador en relació amb l'alumnat escolaritzat en les etapes d'ensenyament obligatori en centres educatius públics i concertats.

En el conjunt de la comarca, la taxa d'incidència global s'ha incrementat progressivament els darrers cursos fins arribar al 19,7% en el curs 2024-25. D'acord amb l'etapa educativa, la incidència és més elevada en educació infantil de segona etapa (28,1%) i a la primària (26,8%) que a la secundària, on només el 6,5% de l'alumnat matriculat rep un ajut de menjador.

En interpretar aquest indicador cal tenir en compte que, per una banda, no tots els municipis compten amb centres de secundària i que, per l'altra, no tots els centres de secundària disposen de servei de menjador, amb la qual cosa l'alumnat no pot accedir al programa d'ajuts.

Gràfic 5. Taxa d'incidència comarcal segons etapa educativa. Vallès Occidental. Curs 2021-22 / 2024-25

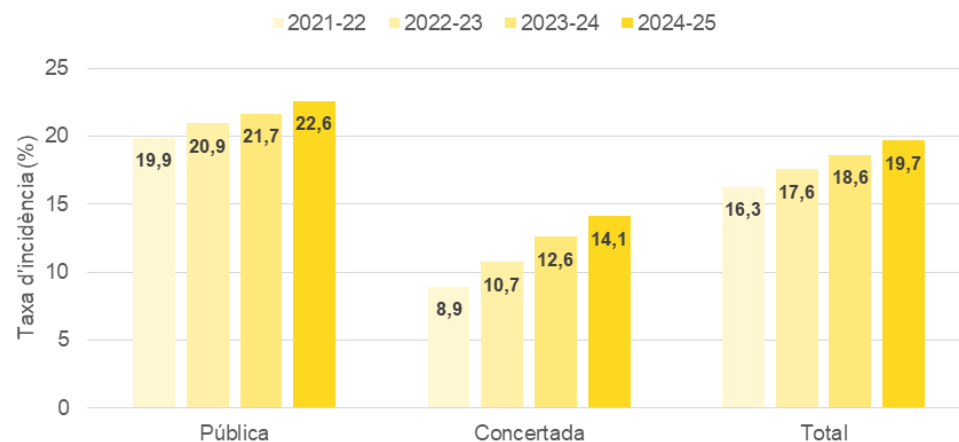
Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consell Comarcal del Vallès Occidental i Departament d'Educació i Formació Professional.

4. Anàlisi de la incidència dels ajuts

Taxa d'incidència comarcal segons etapa educativa i naturalesa del centres

Segons la naturalesa del centres educatius, la incidència del programa d'ajuts en el curs 2024-25 és 8,5 punts més elevada en els centres públics (22,6%) que en els concertats (19,7%). Aquesta bretxa entre centres públics i concertats reflecteix la segregació socioeconòmica de l'alumnat. En els darrers cursos, la diferència entre la xarxa escolar pública i la concertada s'ha escurçat lleugerament.

Gràfic 6. Taxa d'incidència comarcal segons naturalesa del centres. Vallès Occidental. Curs 2021-22 / 2024-25

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consell Comarcal del Vallès Occidental i Departament d'Educació i Formació Professional.

4. Anàlisi de la incidència dels ajuts

Taxa d'incidència segons municipi d'escolarització, etapa educativa i naturalesa del centres

L'indicador comarcal amaga notables disparitats a escala territorial, la qual cosa s'explica tant per les diferències en el nivell socioeconòmic de l'alumnat com en la composició de l'oferta educativa dels municipis.

Pel que fa a la taxa global, Badia del Vallès presenta la incidència més elevada: el 32,4% de l'alumnat d'aquest municipi és perceptor d'un ajut (Gràfic 7 i Taula 8). A continuació, amb una incidència també elevada (per sobre de la mitjana comarcal) destaquen Rubí (27,7%), Montcada i Reixac (26,4%), Sabadell (24,7%) i Terrassa (23,3%).

Amb valors mitjans-altos, superiors al 15%, es troben Ripollet (19%), Sant Llorenç Savall (17,5%), Santa Perpètua de Mogoda (16,1%) i Barberà del Vallès (15,5%). Per sota d'aquest llindar seguirien nou municipis amb taxes superiors al 10%, entre els quals s'inclouen Palau-solità i Plegamans (11,6%), Castellar del Vallès (10,5%) i Sant Cugat del Vallès (10,4%).

Per últim, amb una baixa incidència (inferior al 10%) se situen quatre municipis: Sant Quirze del Vallès (9,9%), Cerdanyola del Vallès (8,9%), Viladecavalls (7,8%) i Matadepera (2,5%). Aquests municipis acostumen a tenir les taxes més baixes.

Ara bé, en considerar l'etapa educativa s'observa com la incidència dels ajuts s'accentua a infantil i primària així com les diferències entre etapes en els municipis que disposen de centres de secundària i servei de menjador. D'aquesta manera, la taxa d'infantil i primària puja fins al 45,4% a Badia del Vallès i escala per sobre del 30% a Rubí (38%), Montcada i Reixac (34,6%), Sabadell (34,2%) i Terrassa (33,4%). En tots aquests municipis, més d'un terç de l'alumnat d'infantil i primària és beneficiari d'un ajut de menjador.

Amb una incidència elevada, d'entre el 20% i 30%, es troben Ripollet (27,9%), Santa Perpètua de Mogoda (23,4%), Barberà del Vallès (23,2%), Castellbisbal (21,5%) i Polinyà (20,3%).

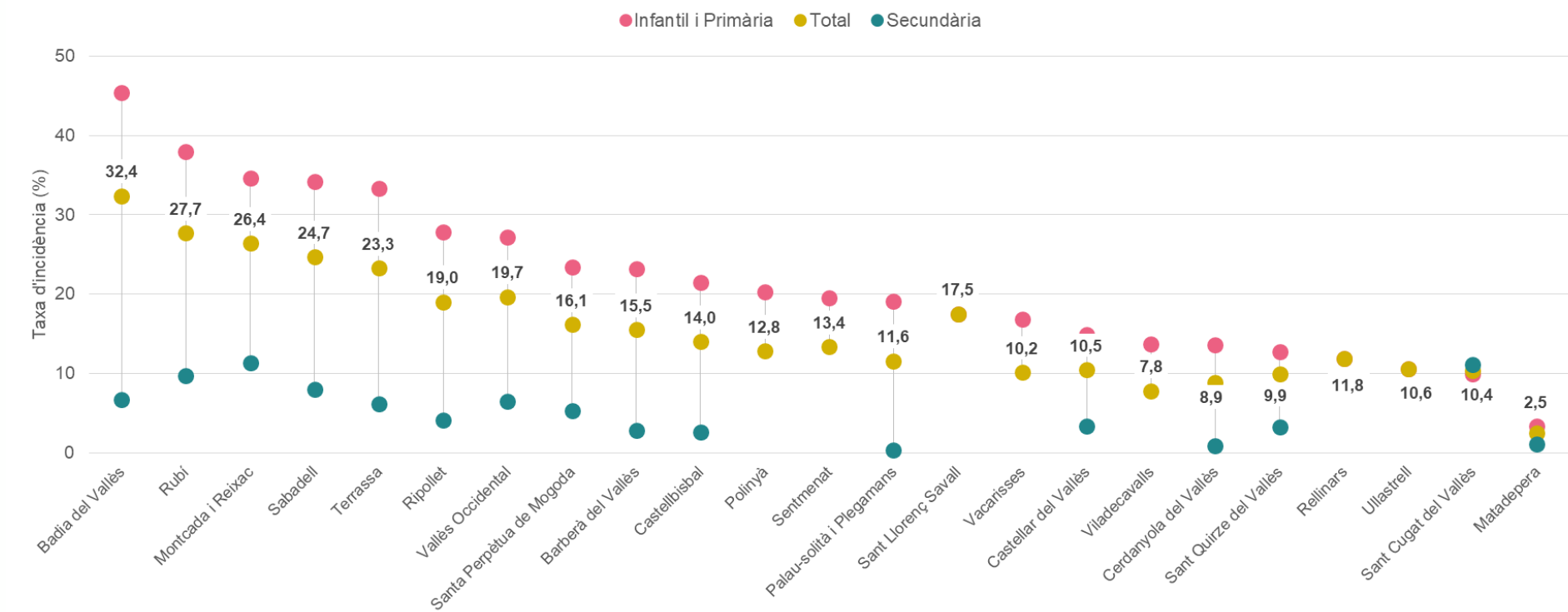
Els dotze municipis restants presenten taxes per sota del 20%. Dins d'aquest grup cal destacar el cas de Sant Cugat del Vallès, el qual presenta una baixa incidència i, alhora, poques diferències entre etapes, fet que indica una composició de l'alumnat més equilibrada i una major oferta de centres de secundària amb servei de menjador.

Segons la naturalesa dels centres, la incidència d'ajuts és, de manera general, més elevada en els públics que en els concertats, tot i que les diferències són significativament més àmplies (superiors al 10%) a Terrassa (29,5% de la pública vers el 15,2% de la concertada), Montcada i Reixac (30,2% vers (16,5%), Rubí (32,0 % vers 18,8%) i Sabadell (29,1% vers 18,4%). Com veurem a continuació, aquestes disparitats reflecteixen uns majors nivells de segregació escolar entre la xarxa educativa pública i concertada.

4. Anàlisi de la incidència dels ajuts

Taxa d'incidència segons municipi d'escolarització, etapa educativa i naturalesa del centres

Gràfic 7. Taxa d'incidència segons municipi d'escolarització i etapa educativa . Vallès Occidental. Curs 2024-25

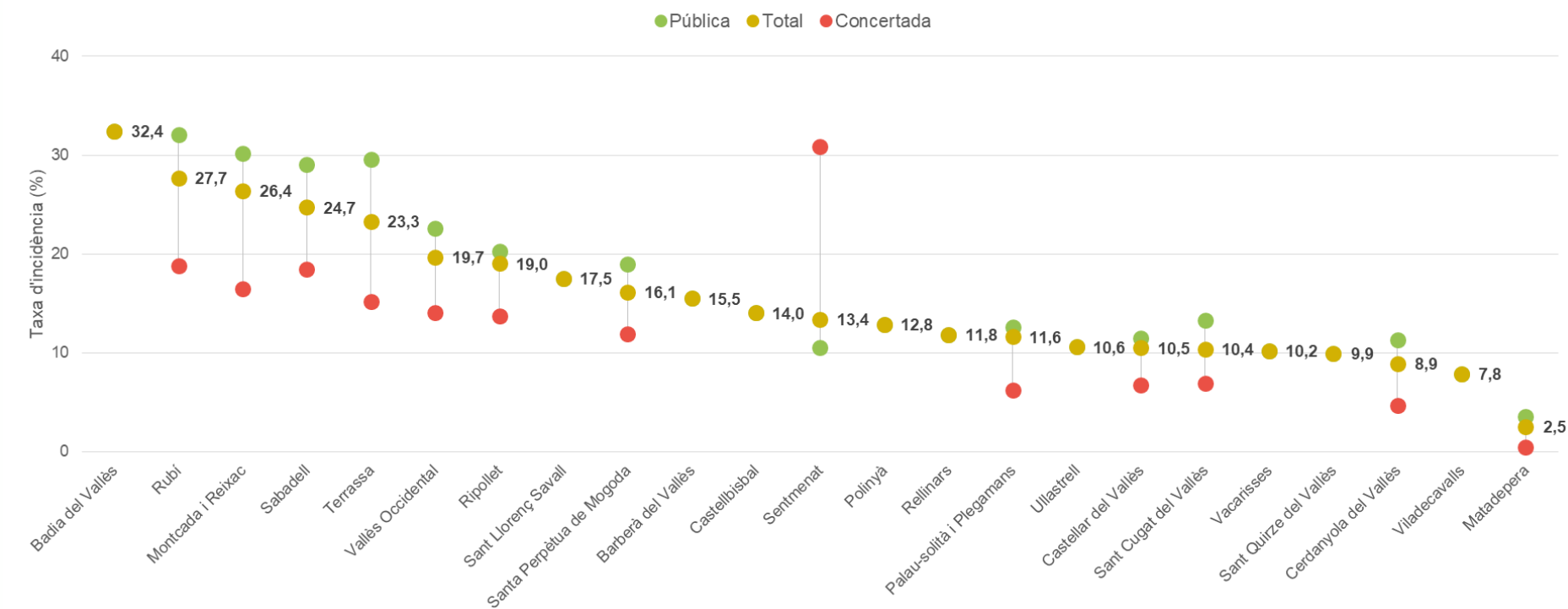

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consell Comarcal del Vallès Occidental i Departament d'Educació i Formació Professional.

4. Anàlisi de la incidència dels ajuts

Taxa d'incidència segons municipi d'escolarització, etapa educativa i naturalesa del centres

Gràfic 8. Taxa d'incidència segons municipi d'escolarització i naturalesa del centres. Vallès Occidental. Curs 2024-25

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consell Comarcal del Vallès Occidental i Departament d'Educació i Formació Professional.

4. Anàlisi de la incidència dels ajuts

Taxa d'incidència segons municipi d'escolarització, etapa educativa i naturalesa del centres

Taula 8. Taxa d'incidència segons municipi d'escolarització, etapa educativa i naturalesa del centres. Vallès Occidental. Curs 2024-25

Municipi	Ajuts concedits	Taxa d'incidència	Etapa Educativa				Naturalesa dels centres	
	n	Total	Infantil	Primària	Inf./Prim.	Secundària	Pública	Concertada
Badia del Vallès	415	32,4	47,8	44,4	45,4	6,7	32,4	
Barberà del Vallès	629	15,5	25,0	22,4	23,2	2,8	15,5	
Castellar del Vallès	320	10,5	14,9	14,9	14,9	3,4	11,4	6,7
Castellbisbal	228	14,0	22,9	20,9	21,5	2,6	14,0	
Cerdanyola del Vallès	647	8,9	13,4	13,7	13,6	1,0	11,3	4,7
Matadepera	48	2,5	3,3	3,4	3,4	1,1	3,6	0,5
Montcada i Reixac	1.282	26,4	36,8	33,6	34,6	11,4	30,2	16,5
Palau-solità i Plegamans	231	11,6	15,7	20,3	19,1	0,4	12,6	6,2
Polinyà	154	12,8	19,0	20,8	20,3		12,8	
Rellinars	9	11,8	4,5	14,8	11,8		11,8	
Ripollet	987	19,0	33,1	25,9	27,9	4,2	20,3	13,7
Rubí	2.736	27,7	41,5	36,6	38,0	9,7	32,0	18,8
Sabadell	7.460	24,7	35,3	33,7	34,2	8,1	29,1	18,4
Sant Cugat del Vallès	1.385	10,4	8,9	10,5	10,0	11,1	13,3	6,9
Sant Llorenç Savall	27	17,5	16,4	18,2	17,5		17,5	
Sant Quirze del Vallès	251	9,9	12,9	12,7	12,8	3,3	9,9	
Santa Perpètua de Mogoda	553	16,1	25,5	22,7	23,4	5,4	19,0	11,9
Sentmenat	144	13,4	18,4	20,0	19,5		10,6	30,9
Terrassa	6.966	23,3	34,4	33,0	33,4	6,1	29,5	15,2
Ullastrell	27	10,6	4,9	13,2	10,6		10,6	
Vacarisses	94	10,2	14,4	17,9	16,8		10,2	
Viladecavalls	88	7,8	14,6	13,4	13,8		7,8	
Total	24.681	19,7	28,1	26,8	27,2	6,5	22,6	14,1

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consell Comarcal del Vallès Occidental i Departament d'Educació i Formació Professional.

4. Anàlisi de la incidència dels ajuts

Taxa d'incidència dels centres educatius segons municipi d'escolarització i naturalesa

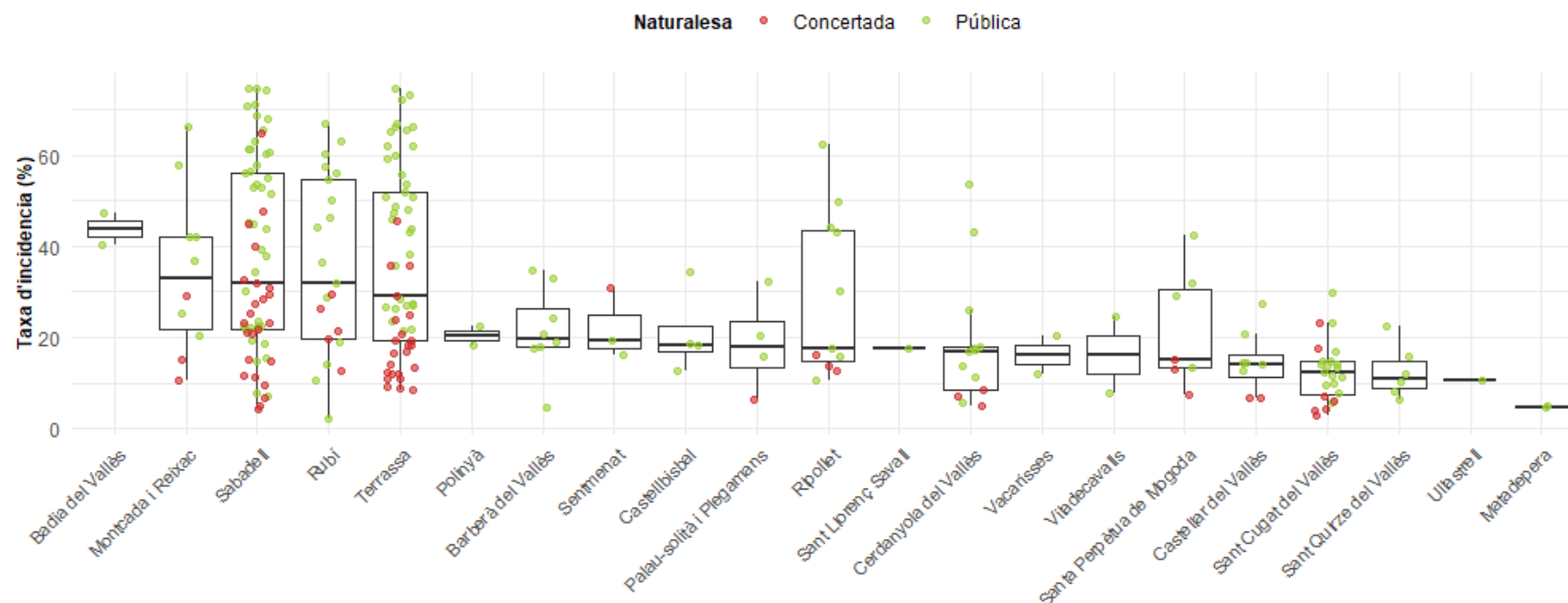
Les diferències observades en la incidència dels ajuts entre els municipis de la comarca també es produeixen entre centres a una escala inframunicipal (almenys en aquelles localitats que disposen de més d'un centre), tal com mostra el Gràfic 9, on es representa la distribució dels centres públics i concertats en cadascun dels municipis, els quals s'han ordenat d'acord amb el valor de la taxa d'incidència mediana.

Com es pot veure, en gairebé tots els municipis, els punts verds (centres públics) es concentren clarament a la part superior dels diagrames de caixa, mentre que els punts vermells (centres concertats) se situen majoritàriament a la part inferior.

Aquest fet constata que els centres públics tenen, de mitjana, una taxa d'incidència d'ajuts de menjador molt més elevada que els concertats.

En els municipis amb més població, la dispersió dels punts és molt àmplia, indicant que hi ha centres amb taxes molt diferents dins del mateix municipi. La dispersió dels centres públics és generalment major, mostrant una variabilitat més gran, el que suggereix que la xarxa pública acull un alumnat amb perfils socioeconòmics més diversos. En canvi, els centres concertats solen estar més agrupats a la part baixa, indicant una homogeneïtat més gran en el perfil socioeconòmic de l'alumnat.

Gràfic 9. Taxa d'incidència dels centres educatius segons municipi d'escolarització i naturalesa. Vallès Occidental. Curs 2024-25

4. Anàlisi de la incidència dels ajuts

Taxa d'incidència dels centres educatius segons naturalesa i nivell socioeconòmic

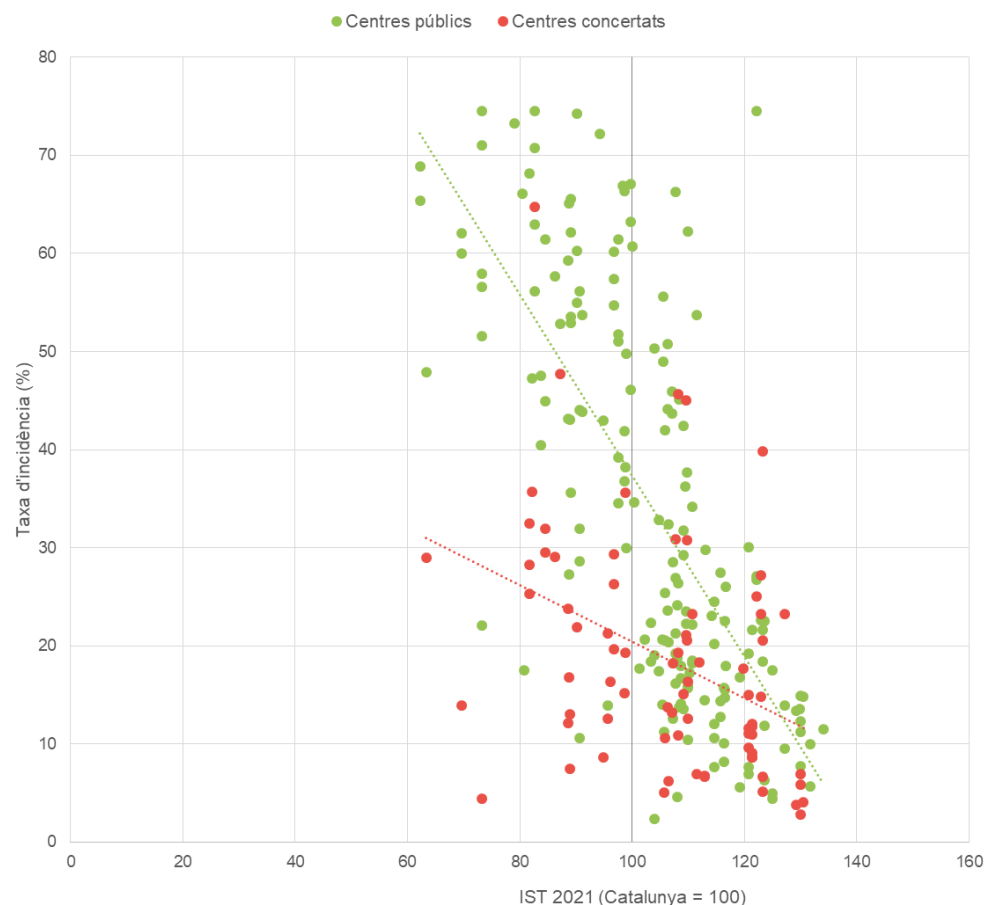
Com es va avançar, les diferències en la incidència dels ajuts s'expliquen principalment pel nivell socioeconòmic de l'alumnat dels centres i per l'oferta educativa del territori, tot i que també hi intervenen altres factors en el cas dels centres de secundària o d'educació especial.

Per veure això s'ha elaborat el Gràfic 9 on es representa la relació entre la taxa d'incidència (eix vertical) i l'Índex Socioeconòmic Territorial (IST) de l'agrupació censal a la qual pertanyen els centres (eix horitzontal). L'IST resumeix en un únic valor les característiques socioeconòmiques (població, situació laboral, nivell educatiu i renda) de la població d'una determinada unitat territorial. S'estableix un valor de referència per a tot Catalunya de 100, de tal manera que un valor superior indica un nivell socioeconòmic per sobre de la mitjana catalana, mentre que un valor inferior indica un nivell per sota (veure [Fonts de dades i metodologia](#)).

D'entrada, s'observa una clara correlació negativa entre les dues variables en ambdós tipus de centres. A mesura que l'IST de l'agrupació censal augmenta (es a dir, té un major nivell socioeconòmic), la incidència dels ajuts disminueix. Aquest resultat és esperable atès que en les zones amb major nivell de benestar socioeconòmic, menys famílies necessiten aquest tipus d'ajut. A tall d'exemple, dels 252 centres educatius analitzats a la comarca, hi ha 50 que registren les taxes més elevades, amb valors superiors al 50%. D'aquests centres, 46 es localitzen en agrupacions censals amb un nivell socioeconòmic baix.

Els resultats són encara més significatius en comparar els centres públics i concertats. La majoria dels centres públics (punts verds) es troben en la part superior del gràfic, el que indica taxes d'incidència generalment més elevades, inclús en agrupacions censals amb un IST mitjà-alt (100-110). Els centres públics encara mostren taxes que superen sovint el 20-30%, y en zones d'IST baix (per sota de 90), poden arribar al 70%.

Gràfic 9. Taxa d'incidència i índex socioeconòmic territorial dels centres educatius segons naturalesa. Vallès Occidental. Curs 2024-25

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Consell Comarcal del Vallès Occidental, Departament d'Educació i Formació Professional i Idescat.

Nota: en el gràfic no s'inclouen 20 centres educatius amb menys de 10 ajuts atorgats.

4. Anàlisi de la incidència dels ajuts

Taxa d'incidència dels centres educatius segons naturalesa i nivell socioeconòmic

En canvi, els centres concertats (punts vermells) es concentren en la part inferior del gràfic, el que significa que aquests centres tenen una taxa significativament menor que els públics en qualsevol nivell d'IST. Fins i tot en agrupacions censals amb IST baix (on els públics tenen taxes molt altes), els centres concertats rarament superen el 30% d'incidència.

Pel que fa distribució al llarg de l'eix horitzontal, encara que ambdós tipus de centres estan presents en un rang de valors de l'IST ampli, els públics semblen estar més repartits, incloent un nombre considerable en agrupacions amb nivell socioeconòmic més baix. En canvi, els centres concertats, si bé també es troben en zones amb un IST baix, tendeixen a concentrar-se en agrupacions censals amb un IST mitjà i alt.

Un altre aspecte a destacar fa referència a la pendent de les línies de tendència, sent més pronunciada la dels centres públics que la dels concertats. Això podria indicar que la taxa d'incidència dels públics és més sensible als canvis en el nivell socioeconòmic que la dels concertats, tot i que cal tenir en compte que la dispersió dels primers també es major.

En resum, el gràfic posa en relleu que els centres públics acollen a un alumnat amb un perfil diferent, més vulnerable, en comparació amb els concertats, fet que es manté fins i tot en centres localitzats en una mateixa agrupació censal o amb un nivell socioeconòmic similar. Aquesta disparitat és un indicador que reflecteix la segregació socioeconòmica del nostre sistema educatiu.

Fonts de dades i metodologia

Ajuts individuals de menjador al Vallès Occidental

Fonts de dades i metodologia

Per a l'elaboració d'aquest informe hem utilitzat dades administratives procedents de l'aplicació informàtica *Administració Ajuts de Menjador Escolar* CCVOC, proporcionades per l'Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal.

Aquesta font ens ofereix informació detallada de l'alumnat de la comarca que ha sol·licitat ajuts de menjador al llarg del curs escolar. Disposem de dades individuals sobre les característiques personals de l'alumne (sexe, data de naixement, etapa educativa, municipi de residència, entre altres), de la unitat familiar (membres, renda familiar, etc.) i del centre educatiu on està matriculat. També inclou informació addicional derivada del procés de gestió de la sol·licitud.

La unitat territorial d'anàlisi és el municipi d'escolarització. La variable "municipi de residència" presenta una baixa qualitat, amb un nombre elevat de casos on no consta aquesta informació o la dada no és consistent. En aquest informe les dades es presenten de manera agregada per garantir la confidencialitat, amb un detall que varia segons el nombre de variables presents a la taula o el gràfic. A escala territorial, el nivell màxim de difusió és el municipi d'escolarització. En alguns casos, la dada no s'ofereix quan el nombre d'observacions és inferior a cinc.

Per a l'anàlisi de la incidència dels ajuts s'ha calculat la taxa d'incidència. Aquest indicador mesura la relació entre l'alumnat beneficiari d'un ajut de menjador i l'alumnat matriculat de les etapes d'infantil, primària, secundària obligatòria i d'educació especial dels centres educatius sostinguts amb fons públics (públics i privats concertats).

Per al càlcul de les taxes, s'ha utilitzat el conjunt de dades [*Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents*](#), disponible en el portal Dades Obertes de la Generalitat de Catalunya, el qual inclou informació desagregada sobre els alumnes matriculats en els centres educatius catalans dels diferents ensenyaments obligatoris des del curs 2015-16.

Per caracteritzar els centres educatius de la comarca s'ha utilitzat, de manera complementària, l'[*Índex socioeconòmic territorial*](#) (IST) de l'Idescat a escala d'agrupació censal, amb els resultats corresponents a l'any 2021, últim disponible a data de publicació d'aquest informe.

L'IST és un índex sintètic per petites àrees que resumeix en un únic valor diverses característiques socioeconòmiques de la població. L'índex concentra la informació de situació laboral, nivell educatiu, immigració i renda de totes les persones que resideixen en cada unitat territorial, a partir de 6 indicadors sectorials. Es tracta d'un índex relatiu, sense unitats de mesura. S'estableix un valor de referència per a Catalunya igual a 100 i un valor per a cada unitat territorial en comparació amb el valor mitjà de Catalunya.

Annex

Ajuts individuals de menjador al Vallès Occidental

Annex

Descripció del programa d'ajuts de menjador

El programa d'ajuts de menjador escolar té per objectiu garantir que l'alumnat amb necessitats socioeconòmiques pugui accedir al servei de menjador. Aquests ajuts són gestionats pels Consells Comarcals, d'acord amb la normativa establerta pel Departament d'Educació que, a banda de finançar el programa, estableix els requisits d'accés i els criteris d'atorgament de les sol·licituds.

El programa s'adreça a l'alumnat d'educació infantil, primària, secundària obligatòria i d'educació especial escolaritzat en centres educatius sostinguts amb fons públics, que faci ús del servei de menjador escolar i compleixi els requisits socioeconòmics establerts a les bases reguladores.

S'estableixen dos tipus d'ajuts, que cobreixen total o parcialment (70%) el preu màxim del servei. En el curs 2024-25 el preu és de 7,25 € per alumne i dia per a centres amb franja horària de migdia de 2,5 hores, i de 6,87 € per alumne i dia per a centres amb franja de 2 hores.

La concessió dels ajuts es basa principalment en la renda de la unitat familiar, calculada a partir de les dades fiscals i aplicant uns llindars de renda per unitat de consum (veure Taula 9). Sobre la renda familiar declarada s'apliquen deduccions per ajustar-la a les particularitats de cada unitat familiar (distància al centre escolar, família monoparental o nombrosa, fills o filles amb discapacitat, presència de menors en aolliment familiar, entre d'altres).

A banda de la dimensió econòmica també es consideren, en determinats casos, situacions específiques de la unitat familiar a través de la valoració dels equips de serveis socials bàsics de cada municipi del risc social i risc social greu de l'alumnat, tenint en compte les recomanacions proposades pel Departament d'Educació.

Finançament i gestió	• Departament d'Educació: finançament i bases reguladores (requisits i preu màxim servei). • Consells Comarcals: gestió i avaluació de les sol·licituds d'ajuts. • Ajuntaments: col·laboració en la gestió i finançament complementari d'ajuts.
Col·lectius destinataris	• Alumnat d'educació infantil, primària i secundària obligatòria i educació especial de centres educatius sostinguts amb fons públics.
Tipus d'ajuts i quanties	• Ajut garantit 70% • Ajut garantit 100% • Preu màxim àpat: - 7,25 euros/alumne/dia (2,5 hores) - 6,87 euros/alumne/dia (2 hores)
Criteris i requisits d'accés	• Ajut garantit 70%: - Renda familiar inferior al llindar establert en funció dels membres de la unitat de consum. • Ajut garantit 100%: - Renda familiar inferior al 60% del llindar de l'ajut garantit del 70% i acreditació d'una puntuació social superior o igual a 15 punts. - Renda familiar inferior al 50% del llindar de l'ajut garantit del 70% amb una puntuació social inferior a 15 punts.

Descripció del programa d'ajuts de menjador: llindars de renda familiar i tipologia d'unitats familiars

Taula 9. Llindars de renda familiar per percebre l'ajut de menjador segons tipologia d'unitat familiar (més freqüents). Curs 2022-23 / 2024-25

Tipologia d'unitat familiar	Tram garantit del 70%		
	2022-23	2023-24	2024-25
Un adult i un infant	14.775,3	14.775,3	15.392,8
Un adult i dos infants	18.185,0	18.185,0	18.945,0
Un adult i tres infants	21.594,7	21.594,7	22.497,2
Dos adults i un infant	20.458,1	20.458,1	21.313,1
Dos adults i dos infants	23.867,8	23.867,8	24.865,3
Dos adults i tres infants	27.277,5	27.277,5	28.417,5

Tipologia d'unitat familiar	Tram garantit 100% (1)		
	2022-23	2023-24	2024-25
Un adult i un infant	8.865,2	8.865,2	9.235,7
Un adult i dos infants	10.911,0	10.911,0	11.367,0
Un adult i tres infants	12.956,8	12.956,8	13.498,3
Dos adults i un infant	12.274,9	12.274,9	12.787,9
Dos adults i dos infants	14.320,7	14.320,7	14.919,2
Dos adults i tres infants	16.366,5	16.366,5	17.050,5

Tipologia d'unitat familiar	Tram garantit 100% (2)		
	2022-23	2023-24	2024-25
Un adult i un infant	-	7.387,7	7.696,4
Un adult i dos infants	-	9.092,5	9.472,5
Un adult i tres infants	-	10.797,4	11.248,6
Dos adults i un infant	-	10.229,1	10.656,6
Dos adults i dos infants	-	11.933,9	12.432,7
Dos adults i tres infants	-	13.638,8	14.208,8

Tipologia d'unitat familiar	Tram garantit 100% (3)		
	2022-23	2023-24	2024-25
Un adult i un infant	36.938,3	36.938,3	38.482,0
Un adult i dos infants	45.462,5	45.462,5	47.362,5
Un adult i tres infants	53.986,8	53.986,8	56.243,0
Dos adults i un infant	51.145,3	51.145,3	53.282,8
Dos adults i dos infants	59.669,5	59.669,5	62.163,3
Dos adults i tres infants	68.193,8	68.193,8	71.043,8

Tram garantit del 70%	
Càlcul membres computables i unitats i consum	
Primer adult (sustentador principal)	11.840 €
Segon adult (sustentador principal)	5.920,3 €
Altres adults unitat familiar	5.920,3 €
Per cada fill/a unitat familiar	3.352,2 €

(1) Llindar de renda del 60% de l'establert per a l'obtenció d'un ajut del 70% per l'alumnat que té una puntuació social superior o igual a 15 punts.

(2) Llindar de renda del 50% de l'establert per a l'obtenció d'un ajut del 70%, per a l'alumnat que no té la puntuació social mínima.

(3) Llindar de renda 2,5 vegades a l'establert per a l'obtenció d'un ajut del tram garantit del 70% i acreditar una discapacitat superior o igual a 33%.

Llindar de risc de pobresa. Catalunya

Composició de la llar	2020	2021	2022	2023	2024
Un adult i un infant	14.775,3	14.686,0	15.392,8	16.333,4	17.304,6
Un adult i dos infants	18.185,0	18.075,1	18.945,0	20.102,7	21.298,0
Dos adults i un infant	20.458,1	20.334,5	21.313,1	22.615,5	23.960,2
Dos adults i dos infants	23.867,8	23.723,6	24.865,3	26.384,8	27.953,6

Tipologia d'unitats familiars

Taula 10. Tipus de família segons criteris administratius

Família nombrosa general	• Un o dos ascendents i 3 fills/es o més (menors de 21 anys o fins a 25, si cursen estudis oficials i conviuen amb els ascendents, siguin comuns o no. • Un o dos ascendents amb dos fills/es, siguin comuns o no, sempre que al menys un d'aquests fills/es tingui reconeguda una discapacitat igual o superior al 33% o estigui incapacitat per treballar. • Un o dos ascendents amb dos fills/es, siguin comuns o no, quan tots dos ascendents tinguin reconeguda una discapacitat igual o superior al 33%, cadascun d'ells/es, o almenys un d'ells/es tingui un grau de discapacitat igual o superior al 65%, o estiguin incapacitats/des per treballar.
Família nombrosa especial	• Cinc infants o més. • Quatre infants dels quals almenys tres siguin de part, adopció, acolliment o preadopció múltiple. • Quatre infants en el cas que els ingressos anuals de la unitat familiar, dividits pel nombre de membres que la componen, no superin el 75% de l'IPREM vigent.
Família monoparental general	• Formada per un o més descendents de 21 anys, o de 26 si estudien, que conviuen amb una sola persona i dependent econòmicament. Podem estar formades per: - Una persona progenitora i 1 o 2 descendents que conviuen amb altres persones amb les quals no tenen un vincle matrimonial ni formen una unió estable de parella. - Una persona vídua o en situació equiparada amb fills/es a càrrec. - Una persona separada o divorciada que té la guarda dels seus fills/es i que compleix algun dels requisits següents: no percebre la pensió d'aliments fixada judicialment, percebre la pensió per un import inferior al 50% de l'IRSC per cada infant; en el cas que la persona hagi patit abandonament o violència masclista; o en el cas que un progenitor tingui infants a càrrec i que l'altre progenitor estigui empresonat o hospitalitzat o en altres situacions similars durant un any o més.
Família monoparental especial	• Famílies monoparentals amb dos fills o més. • Famílies monoparentals en les quals el progenitor o un fill/a tingui reconeguda una discapacitat o estigui incapacitat per treballar.

OBSERV▲TORI
VALLÈS OCCIDENTAL

Amb el suport de

**Diputació
Barcelona**

30
anys

XODEL
Xarxa d'Observatoris del
Desenvolupament Econòmic Local